

мають тенденцію відповідати стандартам, створеним для цієї групи текстів, таким чином, протистояти порушенню валідності тексту [3, с. 25]. Таким чином, художні твори служать первинною сховищем культурних традицій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Валгін Н.С. Теорія тексту: навчальний посібник. Україна: Київ, 2004. 432 с.
2. Іванишин В. П. Пізнання художнього твору. Дрогобич: Видавнича фірма "Відродження", 2003. 21 с.
3. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську. [укр./англ.] : навч. посіб. для ВНЗ. Вінниця: Нова Книга, 2003. 605 с.
4. Лотман Ю. М. Структура художнього тексту. Київ, 1998. 288 с.

Прокопчук М.Ю.

Науковий керівник: кандидат філологічних наук,

доцент Борисенко Н. Д.

РЕАЛІЇ ТА ФОНОВА ЛЕКСИКА В ЕКРАНІЗАЦІЯХ РОМАНІВ НІКОЛАСА СПАРКСА: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ

В епоху глобалізації дослідження міжкультурних відмінностей різних етносів займають особливе місце в соціокультурному просторі [3, с. 49]. В кожній мові існують слова та словосполучення для позначення специфічних предметів та явищ, що притаманні лише певній культурі [4, с. 407]. Пласт подібної лексики, що не має ні повних, ні часткових відповідників у словниках інших мов та використовується для позначення національно забарвлених явищ культури, утворює безеквівалентну лексику. До складу останньої входять реалії – специфічні лексичні одиниці, що номінують унікальні явищ, присутні у культурі одного народу та відсутні в інших [1, с.48]. Так, мовні реалії та фонова лексика в американському варіанті англійської мови експлікують особливості буття американського соціуму.

Наша стаття присвячена дослідженню мовних реалій та фонової лексики в екранізаціях романів американського письменника – Ніколаса Спаркса. Потреба вивчення лінгвокультурного та лінгвокраїнознавчого потенціалів англійської мови, дослідження безеквівалентної лексики, в тому числі й реалій, які сприяють поглибленню уявлень про вплив національно забарвленої лексики на сприйняття інформації у вихідній культурі, обумовлює актуальність представленого дослідження.

В екранізаціях романів Ніколаса Спаркса зустрічається низка реалій, що відносяться до різних сфер життя героїв. Першу групу складають ономастичні реалії, що включають топоніми (географічні назви) та антропоніми (власні назви) [3, с. 66]. Власні назви завжди мають певне національно-культурне забарвлення, а їх конотація базується на культурно-історичному розвитку суспільства [2, с. 15]. Прикладами топонімів є назви міст, що згадуються в екранізаціях романів «The Longest Ride» [6], «Dear John» [5] та «The Notebook» [7]. Наприклад, *Walkertown* – місто, звідки походив родом головний герой кінофільму «The Longest Ride», було назване на честь лікаря *Robert Walker*, який жив на цьому місці до 1771 року [6]. Місто *Charleston*, яке є рідним містом головного героя кінофільму «Dear John», було засновано в 1783 році як *Charles Town* на честь короля Англії Чарльза II [5]. А острів *Seabrook*, де відбувались події кінофільму «The Notebook», був названий в честь Вільяма Сібрука, котрий був бавовняним плантатором і придбав острів у 1816 році, що до цього носив іншу назву [7]. Прикладами антропонімів слугують імена історичних діячів, які згадуються в екранізаціях романів «The Notebook» [7] та «Dear John» [5]: *Fransis Marion* – військовий офіцер, що приймав участь у війні за незалежність США та був колишнім власником плантації, котру придбав головний герой «The Notebook» [7], *William Jennings Bryan* та *William Mckinley* – американські політики, імена котрих пригадує батько головного героя протягом розповіді про історію монет [5].

Другу групу складають етнографічні реалії. Останні поділяємо на дві підгрупи. До першої підгрупи відносимо реалії повсякденного життя, що позначають речі та явища, пов'язані з домашнім господарством, житлом, їжею і

працею [1, с. 26]. Наприклад, реалія *cowboy*, згадана в кінофільмі «Найдовша подорож», використовується на позначення специфічної професії, що виникла для позначення пастуха худоби на Дикому Заході США приблизно у XIX столітті [6]. Реалією одягу є *a cowboy hat*, що, по суті, є предметом одягу притаманним для чоловіків подібної професії [6]. Головний герой екранізації цього роману заробляє на життя приймаючи участь в *rodeo*, що є традиційним видом спорту в Північній Америці, притаманним для розваг американських ковбоїв [6]. Як приклад реалії житла є *ranch* – тобто, ферма або ж поширений метод ведення сільського господарства, що виник в країнах Західної півкулі в ході колонізації Америки колоністами з європейського континенту [6].

Друга підгрупа етнографічних реалій об'єднує лексику, що використовується на позначення традицій і звичаїв. Найважливішими святами в США є федеральні, як наприклад *Independence Day* – День незалежності США, святкування якого зображене у екранізації роману «*Safe Haven*» [8]. Свято припадає на 4 липня та супроводжується пишними гулянням, що включає вечірку з барбекю та вражаючі феєрверки. У невеличких містах часто влаштовують ярмарки та інші святкування прямо на вулицях. У кінофільмі «*The Notebook*» зображено міське свято під назвою *Carnival*, де міські жителі насолоджуються публічними розвагами, такими як танці, смачна їжа та пиття і різноманітні атракціони [7].

Отже, в екранізаціях романів Ніколаса Спарка зустрічаємо низку реалій, що вживаються для позначення географічних об'єктів, видатних осіб, явищ, понять та звичаїв, котрі виникли на території США протягом історичного формування та розвитку американської нації. В екранізаціях зустрічаються різні типи мовних реалій серед яких виокремлюються ономастичні (топоніми та антропоніми) та етнографічні, які, в свою чергу поділяємо на реалії повсякденного життя та ті, що номінують традиції та звичаї, притаманні американцям. Останні містять важливу інформацію про культурну спадщину народу та є важливими засобами відображення особливостей побуту та звичаїв американського соціуму.

Подальшою перспективою розвідки є дослідження способів відтворення українських реалій в англійському перекладі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Борисенко Н. Д., Садловська О.С. Відтворення англомовних реалій в українському кіноперекладі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2018. Вип. 1 (87). С. 48–52.
2. Борисенко Н.Д., Кодубовська О.О. Лінгвокраїнознавство: англомовні країни : Навчальний посібник (англійською мовою). Житомир, 2019. 154 с.
3. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад (на матеріалі англомовних перекладів української прози). Львів : Вид-во при Львівському університеті, 1989. 216 с.
4. Петришен О. Г. Поняття "реалія" як складова частина безеквівалентної лексики // *Мова і культура*. 2013. Вип. 16, т. 1. С. 406–410.
5. Dear John. Lasse Hallström. Relativity Media, Temple Hill Entertainment. 2010 URL: <http://baskino.me/films/voennye/1262-dorogoy-dzhon.html> (дата звернення: 05.05.2022).
6. The Longest Ride. George Tillman Jr. Fox 2000 Pictures, Temple Hill Entertainment, TSG Entertainment. 2015 URL: <http://baskino.me/films/dramy/11865-dalnyaya-doroga.html> (дата звернення: 05.05.2022).
7. The Notebook. Nick Cassavetes. New Line Cinema. 2004 URL: <http://baskino.me/films/dramy/632-dnevnik-pamyati.html> (дата звернення: 05.05.2022).
8. Safe Haven. Lasse Hallström. Relativity Media, Temple Hill Entertainment, Nicholas Sparks Productions. 2013 URL: <http://baskino.me/films/detektivy/7546-tihaya-gavan.html> (дата звернення: 05.05.2022).